

Quo Vadis egészségügyi infokommunikáció?

Beszámoló a 2012. május 30-i IME konferenciáról, 2. rész

Az IME szerkesztősége a jubileumának számító tizedik alkalommal rendezte meg az egészségügyi informatika éves seregszemléjét, az Országos Egészségügyi Infokommunikációs Konferenciát.

A jubileumi konferencia célkitűzése az volt, hogy több oldalról is bemutassa az informatikai szakma előtt álló infokommunikációs kihívásokat (eHealth), az ágazati elképzeléseket, a megvalósuló fejlesztések jelenét és jövőképét, valamint az utolsó blokkban egy sokrésztvevős, kerekasztal megbeszélés keretében megtárgyalja az internet és a mobiltechnológia, illetve az okostelefonok hatásait az egészségügyi ellátásra.

A konferencia kiemelkedően fontos része volt Szócska Miklós államtitkár előadása „A hazai és az európai eHealth helyzete” című blokkban és az azt követő diskuszió.

A jelen beszámoló a konferencia délutáni előadásait és a Kerekasztal vita főbb megállapításait foglalja össze. (A konferencia délelőtti plenáris előadásainak részletes ismertetése az IME 2012/5. számában található.)

BEVEZETÉS

A nagyszabású és rendkívüli érdeklődéssel kísért egésznapos, jubileumi konferenciát, a ma már hagyományos helyszínnek számító Best Western Hotel Hungáriában rendezték 2012. május 30-án. A konferencia megnyitójában **prof. Dr. Naszladny Attila**, az IME Szerkesztőbizottság Tanácsadó Testületének örökös Elnöke hangsúlyozta, hogy az IME – Az egészségügyi vezetők szaklapja – sajátos eszközeivel úgy kíván hozzájárulni az eHealth téma aktualitásának hangsúlyozásához, a reform folyamatok és a sikeres projektek megvalósításához, hogy évről-évre megrendezi az Országos Infokommunikációs Konferenciát, mely optimális fórumot biztosít a szakmabeliek véleménynyilvánításának.

A „Quo Vadis egészségügyi infokommunikáció?” alcímet viselő jubileumi konferencia délelőtti blokkjában elhangzott plenáris előadások az ágazati informatika elmúlt 10 évének történetét, a jelen törekvéseit és az egészségügyi infokommunikáció fejlesztési irányait mutatták be. A délutáni előadások két, párhuzamos blokkban (**III/A Blokk**: A prevenció korszerű módszerei és **III/B Blokk**: Primer és szekunder prevenció telemedicinás módszerei) mutatták be a prevenció egyre növekvő fontosságát, a gyakorlatban alkalmazott eHealth megoldásokat, a mobil technológia egészségügyi alkalmazását, a telemedicina korszerű módszereit.

A hazai és az európai eHealth helyzete, nemzetközi kooperáció című IV. Blokk-ban **Szócska Miklós** egészségügyért felelős államtitkár közel egy órás előadást tartott a Semmelweis Tervben elindított, hatékonyság emelést célzó betegellátási reformlépésekről, amelyek megváltoztatják az egészségügyi informatikával szemben támasztott követelményeket, új kihívásokat jelentve az ágazati infokommunikációs rendszer megoldásokkal szemben. Továbbá összefoglalta a European eHealth Task Force munkacsoport eHealth programdokumentumát, mely szerint 2020-ra az egészségügy teljesen átalakul Európában. (Erről a témáról és Szócska Miklós tájékoztatójáról részletes összeállítás található az IME 2012/4 és 2012/5 lapszámában.)

III/A. BLOKK

A prevenció korszerű módszerei (eHealth, mHealth)

Dr. Gaál Balázs a Pannon Egyetem szakértője „Életmód tanácsadás, egészségmegőrzés K+F irányai” című előadásában hangsúlyozta, hogy miután a diabéteszes betegek száma sajnálatosan növekszik, egyre nagyobb piaca van (és lesz) az informatikával támogatott életmód tanácsadásnak. Nagyon fontossá válnak a prevencióhoz és az egészségmegőrzéshez kapcsolódó szolgáltatások. Kiemelt jelentőségűvé válik a személyre szóló tanácsadás és az ezt biztosító infokommunikációs eszközök (pl. viselhető ambiens szenzorok, mesterséges intelligencián alapuló mobil telefonos alkalmazások) fejlesztése.

A MediMobile szolgáltatást, az ISH Informatika Kft. új, okostelefon platformokon működő egészségügyi megoldását mutatta be **Cseh Péter** termékmenedzser. Az orvosok munkáját segítő rendszer gyors és biztonságos adatlekérést tesz lehetővé. Bármelyik kórházi informatikai rendszerrel együttműködik (HIS) és a betegadatok, a kezelési információk 3G/GSM vagy WiFi hálózaton keresztül is elérhetők. Előadását az éles rendszer képernyőinek bemutatásával zárta.

A MOHAnet Zrt. elnök-vezérigazgatója, **Havasi Zoltán** érdekesítő „Mobilgondozás” címmel tartott előadást. Összehasonlította a saját fejlesztésű, mobiltechnológián megvalósított, személyre szabott reaktív és proaktív gondoskodási módszereket, és kiemelte a készülékek kezelőfelületének fontosságát, a felhasználóbarát kialakítás jelentőségét. Látványos video bemutatóval ismertette a VARIO MEDCARE, a mobil egészségőr szolgáltatás folyamatát, használatának előnyeit. Bemutatta az állapotfelmérésnél nélkülözhetetlen

Telemedbook kommunikációs rendszer funkcionális felépítését. A VARIO HealthCare, „a mobil Egészségfigyelő” névre hallgató távfelügyeleti rendszer megoldás egy Windows alapon fejlesztett olyan mobil alkalmazás, amelyet az egészségtudatos életre törekvő családok számára biztosítanak, és a Microsofttal közösen működtetnek. Az előadáson elhangzottakat az érdeklődők számára bemutatóval is kiegészítették.

Az e-HealthConnect, telemedicina szoftveres megoldás és gyakorlati tapasztalatai címmel tartott, videofilm vetítéssel kísért előadást **Salló Melinda**, az ISH Informatika Kft. projektmenedzsere. A német-magyar fejlesztésű e-HealthConnect, mintegy call-centerként működve lehetővé teszi a szívelégtelenségben szenvedők távoli monitorozását. A rendszert 500 beteg bevonásával Brandenburg tartomány 2 kórházában – 2011 októbere óta – élesben használják. A távoli telemedicinális monitorozáson (TMZ) alapuló szolgáltatás azon túl, hogy javítja a betegek életkilátásait és csökkenti a kardiológus szakember hiányát, az egészségbiztosító számára is költséghatékony megoldást nyújt.

Prof. Kékes Ede előadásában megismerhettük a munkatársaival közösen kidolgozott Medistance rendszer működését és a gyakorlati megvalósítás módjait, előnyeit. Hangsúlyozta, hogy az időskori távgondozást telemedicinális technikával, a Telenor-Omron kooperációban megoldó eljárás az első gyakorlatban kipróbált, biztonságos, egyszerű és állandó otthoni betegfelügyeleti rendszer. A Medistance rendszerbe beköthető mobil EKG készülék, digitális kimeneti vérnyomás és vércukor mérő berendezések. Végezetül összegezte a rendszer, mintegy 150 egyénből álló Idős Club-beli használatának tanulságait.

III/B. BLOKK

Primer és szekunder prevenció telemedicinális módszerei

Dr. Hanák Péter a BME Egészségipari Mérnöki Tudásközpontjának vezetője átfogó előadást tartott az életvitelt segítő informatikai (AAL) megoldásokról „Telemedicinán innen és túl” címmel. Ismertette az elmúlt időszakbeli részvételüket a hazai (Silvergate-112, eVITA) és néhány nemzetközi (ORCATECH, M3W, CVN) projektben. Kitért az okostelefonok egyre szélesebb körű használatára, szerepére a távfelügyelet ellátásában. Kiemelte a demencia kezelésének fontosságát, illetve bemutatta a szellemi frissesség megőrzésében és mérésében új távlatokat nyitó M3W projektet. Összegzésében hangsúlyozta a kormányzati szerepvállalás fontosságát.

A Szegedi Egyetem Szoftverfejlesztési Tanszék vezetője, **Prof. Gyimóthy Tibor** a telemedicina informatikai problémáit elemző előadásában a mielőbbi szabványosítás fontosságára hívta fel a figyelmet. Példaként az autópá-

Autosar, vagy a mobiltelefonok WebKit rendszereinek, a fejlesztést drámai módon felgyorsító hatását említette. Egy lehetséges telemedicinális szabványosítási platformként a nyílt forrás kódú OpenCDSS-t mutatta be. Kiemelte továbbá, – az elmúlt években végzett nyolc, telemedicinán alapuló projektjük 26.000 mérése alapján – kiemelkedően fontosnak tartja, hogy a leírt telemedicinális mérési eredmények integrálódjanak az orvosok által használt IT környezetbe.

Széles körű áttekintést adott a telemedicinás szolgáltatások bevezetéséhez szükséges lépésekről **Ficzere Andrea** a Debreceni Egyetem szakértője. Elemezte a telemedicina magyarországi helyzetét, a bevezetés mind sürgetőbb indokait. Összefoglalta a telemedicina elterjedését gátló folyamatokat. Bemutatta a bevezetés főbb szempontjait és sorra vette a bevezetéshez szükséges lépéseket. Kitért a felmerülő költségelemekre, illetve hangsúlyozta a finanszírozási szabályozás megteremtésének fontosságát.

Dr. Margitai Barnabás a nyíregyházi Egészségügyi Holding Zrt. területén végzett multicentrikus telemedicinális vizsgálat bemutatása előtt felhívta a figyelmet arra, hogy az otthoni telemedicinális vércukor és vérnyomás monitorizálás hasznosságát immár C, illetve B szintű evidenciák támasztják alá. Mivel a www.iat.eu/ehealth/statistik.php honlap tanulsága szerint csak Németország területén aktuálisan 250-nél több eHealth tanulmány zajlik, az evidenciák dinamikus bővülése várható. Saját, jelenleg heti 100-as mérési számú magas vérnyomásban és 2-es típusú cukorbetegségben szenvedő betegek vizsgálata alapján leszűrhető tapasztalatokat és ismertette az ezekből megfogalmazott javaslatokat. Fontosnak tartja a betegek folyamatos oktatásán és a felmerülő technikai problémák azonnali elhárításán kívül, a folyamatos orvosi telefonos konzultációs lehetőség megszervezését, a szakmai protokollok mielőbbi kialakítását és leginkább az OEP befogadást, a távgondozás finanszírozási szabályozását.

„A magán- és közfinanszírozott egészségügyi szolgáltatás informatikai kihívásai és megoldásai a Budai Egészségközpontban” címmel tartott hézagpótló előadást **Dr. Papik Kornél** ügyvezető igazgató. Rámutatott a BEK-ben párhuzamosan folyó magán és közfinanszírozott szolgáltatások magas színvonalú informatikai támogatásának fontosságára, az ebből adódó kihívásokra. A tapasztalatok alapján megvalósítható az egységes adatbázison és integrált ERP-n alapuló informatikai stratégia, amely az OEP finanszírozott betegellátás elszámolás orientált igényeit és a magánellátás ügyfélközpontúságát is ki tudja elégíteni. Rendszerük azonos platformról szolgálja ki az időpont egyeztetést, a betegadatok kezelését, a kötelező adminisztrációs adatokat, a számlázási, elszámolási és controlling információkat. Részletesen kitért a széles körben használt on-line szolgáltatásokra és az információ biztonság fontosságára.

IV. BLOKK

A hazai és az európai eHealth helyzete

A hazai és az európai eHealth helyzete, nemzetközi kooperáció című utolsó blokkban **Szócskó Miklós** egészségügyért felelős államtitkár közel egy órás előadást tartott azokról a Semmelweis Tervben elindított ellátás szervezési változásokról, a betegellátás hatékonyságának emelését célzó reformlépésekről, amelyek megváltoztatják az egészségügyi informatikával szemben támasztott követelményeket. Kijelentette, hogy minden esély meg van rá, hogy hazánk egészségügyi informatikai nagyhatalom legyen, hiszen a magyar egészségügyi kormányzat kezdeményező szerepet tölt be számos programban. Példaként említhetjük, hogy a népegészségügyi adatok térinformatikai ábrázolása (pl. HR monitoring, „Katéter-Mónika”) terén vezető helyen állunk. Hangsúlyozta, hogy az európai eHealth stratégia kialakításában, a HTA kérdések tekintetében „meghatározó gondolatformáló tényezők vagyunk”. Kiemelte, hogy a hazai és az európai folyamatok erősítik egymást, és többek között ezért is fontos az uniós strukturális alapok (TIOP, TÁMOP stb.) hatékony felhasználása. Rövidesen elkészül az európai eHealth „tér/kép”, amelyből láthatók lesznek a máshol folyó fejlesztések és projektek. Ez idehaza is új kihívásokat jelent az ágazati infokommunikációs rendszermegoldásokkal szemben, ezért a közelmúltban új szervezatként létrehozták az eHealth programirodát, melynek vezetője Szege Zoltán lett. A tevékenységük finanszírozására az Új Széchenyi Terv biztosít forrást.

Az egészségügyért felelős államtitkár bemutatta a European eHealth Task Force munkacsoport eHealth programdokumentumát, mely szerint 2020-ra az egészségügy teljesen átalakul Európában. Szinte forradalmi módon megváltozik a hagyományos orvos-beteg kapcsolat, megvalósul az „én adatom, az én döntésem” elv, mindenki személyre szabott kezelésben részesül. Jóval nagyobb hangsúly helyeződik majd a megelőzésre, az ellátást a demográfiai szükségletekhez alkalmazkodva alakítják ki, a kezelési/ápolási adatok szabadon lekérdezhetővé válnak. Európai szintű adatbázisok jönnek létre, amelyekhez hozzájutva a kutatók rövidebb idő alatt találhatják meg a gyógyírt az egyes betegségekre. Csökkensenek az egyenlőtlenségek, és a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők is hozzájuthatnak a szükséges egészségügyi ellátáshoz. A hatékonyság növekedé-

sének köszönhetően nő a befektetett tőke megtérülési rátája, ahogyan az átláthatóság is. (Erről a témáról részletes összeállítás található az IME 2012/4 és IME 2012/5 lapszámaiban.)

Kérdésekre válaszolva ismertette a tárca álláspontját a hazai telemedicina OEP-es befogadásának, a betegadatok és ellátási adatbázisok összekapcsolásának, valamint a betegutak átláthatóvá tételének kérdésében. Összefoglalva kiemelte, hogy a legfőbb cél, hogy a beteget mindig kövesse a gyógyítására fordítandó forrás abba az intézetbe, ahol az költséghatékonyan meggyógyítható.

Kerekasztal megbeszélés

A konferencia program egy sok résztvevős, „eHealth/ eEgészségügy: hogyan tovább?” alcímet viselő **Kerekasztal** megbeszéléssel zárult. A kerekasztal vita moderátora Weltner János, az IME szerkesztőségi tagja volt, résztvevői pedig:

- Markovics Gyula; GfK Hungária Piackutató Intézet
- Dr. Horváth Lajos, az IME Szerkesztőbizottság tagja;
- Dr. Varga Imre, Medicina 2000 Szövetség;
- Király Gyula, az IME rovatvezetője;
- Fábrián Kálmán, az ISH stratégiai igazgatója;
- Havasi Zoltán, MOHAnet Zrt. elnök-vezérigazgatója.

A téma felvezető előadását a GfK Hungária Piackutató Intézet képviselőjében Dr. Lantos Zoltán helyett **Markovics Gyula** tartotta „Az internet hatása a hazai és a nemzetközi betegellátásban” címmel. A vitaindító előadásban számos statisztikai adat bemutatásával vázolta fel az internet használatának pozitív és negatív következményeit. A kerekasztal résztvevők ezt saját gyakorlati tapasztalatukkal egészítették ki. Mivel mind az orvosok, mind a betegek fogékonyak az új lehetőségekre (pl. okos telefonok), ezért a pozitív hatásokat újabb és újabb fejlesztésekkel, a rohamosan fejlődő technikai megoldások széleskörű kiaknázásával lehetne erősíteni.

A kérdéskör horderejére, a felvetett javaslatok előremutató jellegére és a számos nyitott kérdés megválaszolásának szükségességére tekintettel az IME szerkesztősége ígéretet tesz arra, hogy az IME Infokommunikációs Rovatában hosszú távon vitafórumot biztosít a szakemberek véleményének részletes kifejtésére.

*Öszeállította: Dévényi Dömötör,
Az Infokommunikációs Rovat vezetője*

XIII. Outsourcing Konferencia

Időpont: 2012. november 7. (szerda)
Best Western Hotel Hungária